

Antopäivä: 7.11.2024	Voimaantulopäivä: 12.11.2024	Voimassa: Toistaiseksi
Lainsäädäntö, johon ohje perustuu: EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) Laki liikenteen palveluista (320/2017) Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) Tietosuoja laki (1050/2018) EU:n datanhallinta-asetus (2022/868)		
Muutostiedot: Tämä ohjeistus korvaa Liikenne- ja viestintäviraston antaman Ohjeistuksen palveluntuottajalle Liikenne- ja viestintäviraston rekisteritiedon käsittelyyn (TRAFICOM/110963/00.04.02.08/2021, TRAFICOM/110980/00.04.02.09/2021, TRAFICOM/112364/00.04.02.12/2021) sekä 15.3.2024 päivämäärällä annetun ohjeistuksen palveluntuottajille.		

Ohjeistus palveluntuottajille liikenneasioiden rekisteristä luovutettuihin tietoihin perustuvien tietopalvelujen tuottamiseen

Sisällys

1	Ohjeistuksen tarkoitus	3
2	Käsitteitä 3	
3	Henkilötietojen käsittely	5
3.1	Tietosuoja-rolit	5
3.1.1	Rekisterinpitäjänä Palveluntuottaja.....	6
3.2	Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus ja turvallisuus.....	7
3.2.1	Henkilötietojen käsittelyssä huomioitavaa	7
3.2.2	Tietoaineistojen hallinta	7
3.3	Henkilötunnuksen käsittely	7
3.4	Tiedonluovutuskiellot	8
3.5	Henkilötietojen siirrot ulkomaille	8
3.6	Tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen	9
4	Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä	9
4.1	Tietojen luovutusperuste	9
4.2	Tietojen luovuttamisen edellytysten arviointi	9
5	Tietopalvelun toteuttaminen	10
5.1	Palvelun tuottamisessa huomioitavaa	10
5.2	Palvelukuvaus	10
5.3	Tietojen edelleen luovutus Palvelusta	10
5.4	Tietoliikenneyhteydet ja välityspalvelu.....	11
5.5	Tietojen tallennus	11
5.6	Tietolähdemerkinnät	11
5.7	Käyttäjätunnukset ja lokimerkinnät.....	12

5.8	Valvonta.....	12
5.8.1	Omavalvonta	12
5.8.2	Reklamaatiot.....	12
5.8.3	Auditointi.....	12
5.9	Palvelun markkinointi ja esittely	13
5.10	Muutokset Palveluntuottajan organisaatiossa	13
6	Ohjeita kyselypalveluiden tuottamiseen	13
6.1	Yksittäiskyselypalvelut.....	13
6.2	Liikenteeseen liittyvät palvelut.....	14
6.2.1	API-toteutukseen perustuvat Palvelut	14
6.3	Kyselypalvelun tuottaminen	15
6.3.1	Palvelussa käytettävät hakukriteerit	15
6.3.2	Palvelutunnus	15
6.3.3	Tietojen esittäminen palvelussa	15
6.3.4	Tietojen tallentaminen yksittäiskyselypalveluissa.....	16
6.3.5	Rajapintojen suojaaminen ja käytön rajoittaminen.....	16
6.3.6	Tietojen yhdistäminen puhelinnumerotietoihin yksittäiskyselypalveluissa	17
6.3.7	Palvelun testaus ja validointi	17
6.4	Kyselypalvelun käyttäminen	18
6.4.1	Tietojen edelleen luovutus	18
6.4.2	Asiakastunnus.....	18
6.4.3	Käyttäjätunnukset Palveluun	18
6.4.4	Palvelun esittely	18
7	Ohjeita aineistopoimintaan perustuvien palveluiden tuottamiseen.....	18
7.1	Aineistopalvelun tuottaminen	19
7.1.1	Palvelussa käytettävät hakukriteerit	19
7.1.2	Tietojen esittäminen palvelussa	19
7.1.3	Tietojen tallentaminen aineistopalveluissa	19
7.1.4	Palvelun testaus ja validointi	19
7.2	Aineistopalvelun käyttäminen	20
7.2.1	Tietojen edelleen luovutus	20
7.2.2	Aineiston käytön rajoittaminen	20
7.2.3	Käyttäjätunnukset Palveluun	20
8	Tietojen luovutuksen keskeyttäminen tai päättäminen	20
9	Keskeiset säädökset	21

1 Ohjeistuksen tarkoitus

Liikenneasioiden rekisterin ylläpitäjänä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä Traficom) vastaa tietojen luovutuksen lainmukaisuudesta. Liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja on käsiteltävä siten, ettei käsittely vaaranna rekisteröityjen yksityisyyden suojaa, etuja tai oikeuksia. Tietojen käyttötarkoitus ei saa olla sellainen, että se saattaisi vaarantaa kansalaisten luottamusta liikenneasioiden rekisteriä kohtaan.

Tämän ohjeistuksen tarkoituksena on tukea Palveluntuottajia niille luovutettujen tietojen käsittelyssä ja yhtenäistää liikenneasioiden rekisteristä luovutettuihin tietoihin perustuvien Tietopalveluiden käytäntöjä.

Tämä ohjeistus koskee Palveluntuottajia, jotka käyttävät liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja Tietopalveluiden tuottamiseen. Ohjeistus ei koske suoramarkkinointipalveluita eikä tilasto- ja markkinatietopalveluita.

Ohjeistuksen luvut 1 - 5, 8 ja 9 koskevat kaikkia Palveluntuottajia, samoin ohjeistuksen viimeinen luku. Ohjeistuksen luvut 6 ja 7 sisältävät palvelukohtaisia tarkempia ohjeita ja koskevat siten vain kyseisten Palvelujen tuottajia.

Tämä ohjeistus korvaa Liikenne- ja viestintäviraston antaman Ohjeistuksen palveluntuottajalle Liikenne- ja viestintäviraston rekisteritiedon käsittelyyn (TRAFICOM/110963/00.04.02.08/2021, TRAFICOM/110980/00.04.02.09/2021, TRAFICOM/112364/00.04.02.12/2021) sekä 15.3.2024 päivämäärällä annetun ohjeistuksen palveluntuottajille.

2 Käsitteitä

Aineistopalvelulla tarkoitetaan Palveluntuottajan Palvelua, joka hyödyntää liikenneasioiden rekisteristä poimittuja aineistoja.

Asiakkaalla ja asiakasorganisaatiolla tarkoitetaan palveluntuottajan asiakasta, joka käyttää palvelua, ja jolle palveluntuottaja edelleen luovuttaa tietoja.

Anonymisoinnilla tarkoitetaan henkilötietojen käsittelyä niin, että henkilöä ei enää voida tunnistaa niistä. Tunnistamisen täytyy estyä peruuttamattomasti ja siten, että rekisterinpitäjä tai muu ulkopuolinen taho ei voi enää hallussaan olevilla tiedoilla muuttaa tietoja takaisin tunnistettaviksi. (tietosuoja.fi)

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja; tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella. (TSA 4 artikla) Myös ajoneuvon rekisteritunnus ja valmistenumero katsotaan henkilötiedoiksi, kun niin perusteella voidaan tunnistaa luonnollinen henkilö.

Henkilötietojen käsittelijällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun. (TSA 4 artikla)

Julkisuuslailla tarkoitetaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Kyselyllä tarkoitetaan yksittäistä reaaliaikaista Tiedon hakua ja siirtoa liikenneasioiden rekisteristä Palveluntuottajan järjestelmään ja/tai sieltä edelleen Asiakkaalle.

Kyselypalvelulla tarkoitetaan Palveluntuottajan Palvelua, joka hyödyntää liikenneasioiden rekisterin sovellus-sovellus-rajapintaa.

Liikennepalvelulaille tarkoitetaan lakia liikenteen palveluista (320/2017).

Palvelulla tai **Tietopalvelulla** tarkoitetaan Palveluntuottajan tuottamaa Aineistopalvelua tai Kyselypalvelua, jonka kautta palvelun käyttäjä saa Tietoja.

Palvelukuvauksella tarkoitetaan Tietoluvan liitettä, jolla Palveluntuottaja on yksityiskohtaisesti kuvannut ja dokumentoinut Tietopalvelun toiminnan sekä sen yhteydessä käsiteltävien Tietojen käytön. Palvelukuvaus on myös Palveluntuottajan hake-
mus tietojen luovutukseen sitä koskevassa hallintomenettelyssä.

Palveluntuottajalla tarkoitetaan organisaatiota, joka tuottaa Palvelukuvauksen mukaista Tietopalvelua Traficomin myöntämän Tietoluvan perusteella.

Pseudonymisoinnilla tarkoitetaan henkilötietojen käsittelemistä siten, että henkilötietoja ei voida enää yhdistää tiettyyn henkilöön ilman lisätietoja. Tällaiset lisätiedot täytyy säilyttää huolellisesti erillään henkilötiedoista. Vaikka tiedot olisivat pseudonymisoitu, niiden avulla yksilö voidaan edelleen erottaa joukosta ja yhdistää eri tietoaaineistoissa. Pseudonymisoidut tiedot ovat yhä henkilötietoja, ja niiden käsitelyssä on sovellettava tietosuojasäännöksiä. (tietosuoja.fi)

Rekisterillä tarkoitetaan mitä tahansa jäseneltyä henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, josta tiedot ovat saatavilla tietyin perustein, oli tietojoukko sitten keskitetty, hajautettu tai toiminnallisin tai maantieteellisin perustein jaettu. (TSA 4 artikla)

Traficomin ylläpitämä liikenneasioiden rekisteri on tietosuoja-asetuksen tarkoittama rekisteri. Myös niistä henkilötiedoista, jotka Traficom luovuttaa Palveluntuottajalle, muodostuu tietosuoja-asetuksen tarkoittama rekisteri. Tämä luovutettujen tietojen rekisteri on irrallinen liikenneasioiden rekisteristä ja Palveluntuottaja vastaa sen ylläpidosta sekä rekisterinpitäjälle kuuluvista tietosuoja-asetuksen mukaisista vastuista ja velvoitteista itsenäisesti.

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. (TSA 4 artikla)

Kun palveluntuottaja käsittelee Traficomin luovuttamia henkilötietoja palvelunsa tarkoituksia varten, palveluntuottaja on näiden käsittelytoimien osalta tietosuoja-asetuksen tarkoittama rekisterinpitäjä.

Rekisteröidyllä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jota kussakin rekisterissä oleva tieto koskee.

Tiedolla tai **tiedoilla** tarkoitetaan niitä liikennevälineitä, liikenteen toimijoita tai luonnollisia henkilöitä koskevia tietoja, joita Traficom luovuttaa liikenneasioiden rekisteristä, ja joita Palveluntuottaja käsittelee Palvelun tuottamiseen liittyvissä käsittelytoimissa tai luovuttaa edelleen omille Asiakkailleen.

Tietoluvalla tarkoitetaan Traficomin antamaa hallintopäätöstä, jonka perusteella liikenneasioiden rekisterin tietoja luovutetaan Palveluntuottajalle. Tietoluvalla voidaan myös antaa lupa liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen tietojen edelleen luovutukseen Palveluntuottajan Asiakkaille.

Tietosuoja on perusoikeus, joka turvaa rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä. Tietosuojan tarkoituksena on osoittaa, milloin ja millä edellytyksillä henkilötietoja voidaan käsitellä. (tietosuoja.fi)

Tietosuoja-asetuksella (myös TSA) tarkoitetaan Euroopan unionin yleistä tietosuoja-asetusta (2016/679).

Tietoturva on yksi tietosuojan toteuttamisen keino. Sen tarkoitus on suojata tietoa ja tietojärjestelmät. Tietoturva tarkoittaa muun muassa organisatorisia ja teknisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tiedon luottamuksellisuus ja eheys, järjestelmien käytettävyyden sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutuminen. (tietosuoja.fi)

3 Henkilötietojen käsittely

Kaiken henkilötietojen käsittelyn, jota palveluntuottaja suorittaa, on oltava hyvin suunniteltua ja perusteltua palvelun tarjoamisen kannalta.

Henkilötiedon käsitteeseen liittyen on huomioitava, että sen määritelmä on varsin laaja ja kattaa niin suoraan kuin välillisesti luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä olevan tiedon. EU-oikeuskäytännössä syntyneen oikeusohjeen mukaan arvioitaessa sitä, onko henkilö tunnistettavissa vai ei, olisi ensinnäkin tunnistettava ne keinot, joita joko rekisterinpitäjä tai muu henkilö voisi suoraan tai välillisesti käyttää rekisteröidyn tunnistamiseksi. Toiseksi on arvioitava, ovatko nämä keinot rekisterinpitäjän tai muun henkilön käytettävissä ottaen huomioon kaikki objektiiviset tekijät, kuten tunnistamisesta aiheutuvat kulut ja tunnistamiseen tarvittava aika sekä käsittelyajankohtana käytettävissä oleva teknologia ja tekninen kehitys. EU:n tietosuojaviranomaisten kannanotoissa on myös usein korostettu tunnistettavuuden mahdollisuutta erilaisia tietoja yhdistämällä sekä tunnistettavuusarviointin tapauskohtaista luonnetta.

Suomen tietosuojavaltuutetun ratkaisussa 8.6.2022 koskien rekisteröidyn tarkastusoikeuden käyttämistä ajoneuvon huoltohistoriatietoihin ([julkaistu Finlex.fi-palvelussa](#)) tietosuojavaltuutettu katsoi, että ajoneuvon huoltohistoria- ja korjaustiedot ovat lähikohteisesti tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja henkilötietoja. Päätöksen perusteissa tietosuojavaltuutettu muun ohella mainitsi relevanttina tapauskohtaisena seikkana, kuinka tieto ajoneuvon omistajasta ajoneuvon rekisterinumeron perusteella on helposti ja varsin kohtuullisin kustannuksin kenen tahansa hankittavissa.

3.1 Tietosuojaroolit

Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilötietoja voidaan käsitellä rekisterinpitäjänä, henkilötietojen käsittelijänä tai yhteisrekisterinpitäjänä.

Tietosuoja-asetuksen määritelmän mukaisesti rekisterinpitäjäksi katsotaan se taho, joka määrittelee kyseessä olevan käsittelyn tarkoitukset ja keinot.

Henkilötietojen käsittelijä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun. Henkilötietojen käsittelijän on rekisterinpitäjään nähden erillinen yksikkö ja se käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän puolesta. Henkilötietojen käsittelyä rekisterinpitäjän puolesta voi olla esimerkiksi tietojen tekninen käsittely.

Yhteisrekisterinpitäjyydessä henkilötietojen käsittelyyn osallistuu useampi kuin yksi toimija. Silloin kaksi tai useampi taho osallistuu yhdessä henkilötietojen käsittelytoimien tarkoitusten ja keinojen määrittämiseen.

3.1.1 Rekisterinpitäjänä Palveluntuottaja

Palveluntuottaja on rekisterinpitäjä tähän kuuluvine velvoitteineen, kun tämä käsittelee (kuten esim. luovuttaa edelleen palvelunsa loppukäyttäjille) Traficomilta vastaanottamiaan henkilötietoja. Palveluntuottaja vastaa itsenäisesti sille rekisterinpitäjänä kuuluvista velvoitteistaan, kuten esimerkiksi sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan toteuttamisesta Tietopalvelussaan. Palveluntuottaja vastaa siten sille luovutettujen tietojen käsittelyn lainmukaisuudesta ja tietojen luovutukselle asetettujen muiden ehtojen täyttymisestä. Palveluntuottajan vastuuseen sisältyvät tällöin aina tuotettavaan palveluun liittyvä tietoturvallisuus, tietosuoja ja jatkuvuuden hallinta.

Palveluntuottajan henkilötietojen käsittelyn ja tietosuojan tulee täyttää tietosuoja-asetuksen rekisterinpitäjiä koskevat vaatimukset siten, että rekisteröidyn yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan liittyvät edut, perusoikeudet ja -vapaudet turvataan asianmukaisella tavalla ja rekisteröidyn oikeuksien toteutuminen varmistetaan. Luovutuksensaajan tulee toteuttaa ja dokumentoida asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimet tietosuoja-asetuksen mukaisen osoitusvelvollisuuden edellyttämällä tavalla luovutettavien henkilötietojen käsittelyn suojauksen ja tietoturvallisuuden taon varmistamiseksi.

Palveluntuottajan tulee niin ikään erityisesti huomioida, että Palveluntuottajan on katsottava määrittelevän henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot Tietopalvelun tarjoamiseksi käsittelemiensä Tietojen osalta ja että Palveluntuottajaa on näin ollen pidettävä kyseisen käsittelyn osalta rekisterinpitäjänä tietosuoja-asetuksen tarkoittamassa merkityksessä.

Rekisterinpitäjän asemassa toimivalla Palveluntuottajalla on itsenäinen velvollisuus huolehtia rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta tietosuoja-asetuksen mukaisesti, mukaan lukien 14 artiklan mukainen informointivelvoite koskien määrättyjä tietoja rekisteröityjen henkilötietojen käsittelystä.

Palveluntuottaja vastaa kaikissa tilanteissa henkilötietojen asianmukaisesta käsittelystä sekä henkilötietojen käsittelyyn liittyvästä tietosuojasta ja tietoturvasta. Palveluntuottajan tulee varmistaa, että Palvelun Asiakkaat voivat käsitellä henkilötietoja palvelussa asianmukaisesti.

Palveluntuottaja ei saa käyttää tai hyödyntää käsittelemiään henkilötietoja muuhun kuin Palvelukuvauksella ilmoittamaansa käyttötarkoitukseen ja silloinkin ainoastaan käyttötarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. Palveluntuottajan on varmistuttava siitä, että sen alaisuudessa toimivat henkilöt käsittelevät henkilötietoja Traficomin antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Palveluntuottaja voi antaa sille luovutettuja Tietoja lukuunsa toimivalle alihankkijalle Tietopalvelun toteuttamisen kannalta tarpeellista teknistä käsittelyä varten. Tekninen käsittely tulee kuvata Palvelukuvauksella ja Tietoja siirrettäessä tulee ottaa huomioon Tietoluvan mukaiset tietosuoja koskevat vaatimukset.

Palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan Palveluntuottajan ja Asiakasorganisaation välisin sopimusmääräyksin ja muilla Palveluntuottajan kohtuudella käytettävissä olevilla keinoilla, että Asiakasorganisaatio ei käytä Tietoja Tietoluvan, ohjeistuksen tai laissa säädetyn vastaisesti.

Palveluntuottajan tulee parhaan kykynsä mukaan edesauttaa tietosuojan ja tietoturvan toteutumista omassa, alihankkijoidensa ja mahdollisten Asiakasorganisaatioidensa toiminnassa.

Palveluntuottajalla on velvollisuus viipymättä ilmoittaa Traficomille kaikista havaitsemistaan virheistä Tiedoissa.

3.2 Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus ja turvallisuus

3.2.1 Henkilötietojen käsittelyssä huomioitavaa

Tietosuojavaltuutetun toimiston tehtävänä on Suomessa edistää yleistä tietoisuutta ja ymmärrystä henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä riskeistä, säännöistä, suoja-toimista ja oikeuksista.

Nettisivuillaan tietosuojavaltuutetun toimisto ohjeistaa, mitä organisaatioiden on otettava huomioon henkilötietojen käsittelyssä. Kaikkien palveluntuottajien, jotka käsittelevät Traficomilta saatuja henkilötietoja on syytä tutustua näihin tietosuoja-valtuutetun toimiston ohjeisiin.

Katso: [Tietosuoja.fi](https://tietosuoja.fi) ➔ Organisaatiot

3.2.2 Tietoaineistojen hallinta

Palveluntuottajalla tulee olla tietoaineistojen hallinnasta omassa organisaatiossaan kirjalliset ohjeet.

Ohjeiston tulisi sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Tietoaineistojen käsittelyohjeet tietoaineiston elinkaaren aikana. Traficom in luovuttamaa tietoaineistoa saa käyttää yksinomaan kussakin lupapäätöksessä tai sopimuksessa nimenomaisesti määritellyyn käyttötarkoitukseen.
- Tietoaineiston luvattoman käytön estämiseksi annetut ohjeet.
- Tietoaineistoturvallisuutta tukevan toiminnan, kuten henkilöturvallisuuden sekä käyttöympäristön ja fyysisen ympäristön turvallisuuden määrittelyn.
- Tietoaineistojen hallinnasta vastaava henkilö.

3.3 Henkilötunnuksen käsittely

Tietosuojalain (1050/2018) 29 §:n mukaan henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn suostumuksella tai jos käsittelystä säädetään laissa. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää siten kuin tietosuojalain 29 §:n 1 momentin 1–3 kohdissa säädetään. Tietosuojalain mukaan henkilötunnusta saa käsitellä muun ohella luotonannossa tai saatavan perimisessä, vakuutus-, luottolaitos-, maksupalvelu-, vuokraus- ja lainaustoiminnassa sekä luotto-tietotoiminnassa.

Liikenneasioiden rekisterin tietoja käytettäessä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta, ettei henkilötunnusta käsitellä ilman laissa määriteltyjä edellytyksiä. Henkilötietojen käsittely on suunniteltava siten, että henkilötunnusta käsitellään vain silloin, kun se on välttämätöntä, ja henkilötunnuksen tarpeetonta käsittelyä vältetään.

Traficom ei luovuta Palveluntuottajalle henkilötunnuksia, mikäli sen tarpeellisuus ei ilmene Palvelukuvauksesta ja käsittely ei täytä laissa määriteltyjä edellytyksiä.

3.4 Tiedonluovutuskiellot

Luonnolliset henkilöt voivat laissa säädetyllä tavalla halutessaan kieltää henkilötietojensa luovuttamisen liikenneasioiden rekisteristä erilaisiin käyttötarkoituksiin, kuten tämän ohjeen piiriin kuuluvien tiedonluovutusten osalta liikennepalvelulain 227 §:n mukaisissa julkisissa yksittäisluovutuspalveluissa (esim. tekstiviestikyselypalvelut kuluttajille) tai 228 §:n mukaisia liikenteeseen liittyviä tarkoituksia varten. Tiedonluovutuskiellot eivät estä tietojen luovuttamista viranomaisille ja laissa säädettyä tehtävää suorittaville yksityisille yrityksille.

Alla käsitellyt tiedonluovutuskiellot perustuvat liikennepalvelulain 231 §:n säännökseen ja rajoittuvat tämän ohjeen piiriin kuuluvaan rekisteritiedon käyttöön.

- Tiedonluovutuskielto koskien yksittäisluovutuksia: Henkilö voi kieltää yhteystietojensa luovuttamisen liikennepalvelulain 227 §:n tarkoittamana ns. yksittäisluovutuksena. Tämä tarkoittaa sitä, että yhteystietoja ei ole saatavilla esimerkiksi tekstiviestipalveluissa. Kielto ei kuitenkaan kata muita henkilötietoja. Palveluissa voi silti näkyä nimi ja liikennevälineen tiedot.
- Tiedonluovutuskielto koskien liikenteeseen liittyviä tarkoituksia: Liikenteeseen liittyvillä tarkoituksilla tarkoitetaan esimerkiksi liikennepalveluiden tarjoamista ja kehittämistä, tutkimusta, osoite- ja tietopalveluita sekä rekisteritietojen päivittämistä. Henkilöllä on oikeus kieltää henkilötietojen luovuttaminen tällaisiin liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin. Tiedonluovutuskielto ei kuitenkaan estä ajoneuvon rekisteritunnuksen tai valmistenumeron luovutusta.

Turvakiellolla tarkoitetaan erityistä turvaamistoimea, jonka tarkoituksena on suojata luonnollista henkilöä. Väestötietojärjestelmään tallennettu turvakielto siirtyy automaattisesti Traficomien ylläpitämään liikenneasioiden rekisteriin. Liikenneasioiden rekisterin osalta turvakielto estää sekä nimen, että yhteystietojen luovuttamisen liikennepalvelulain 227 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa sekä 228 ja 229 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Traficom ei luovuta turvakiellon alaisia tietoja palveluntuottajille.

3.5 Henkilötietojen siirrot ulkomaille

Henkilötietoja saa luovuttaa Euroopan unionin (EU) jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvaan maahan samoilla perusteilla kuin niitä saisi Suomesakin luovuttaa tai antaa muutoin käsiteltäväksi. Kansallinen lainsäädäntö saattaa kuitenkin asettaa henkilötietojen luovuttamiselle edellytyksiä, jotka tulee ottaa huomioon siirtoa arvioitaessa. Myös kansallisen lainsäädännön salassapitosäännökset on otettava tiedon luovutuksessa huomioon.

Jotta Traficom voi varmistua tietojen luovutuksen lainmukaisuudesta, Traficomien luovuttamia tietoja voidaan lähtökohtaisesti käsitellä ja säilyttää vain EU- / ETA-alueella. Mikäli mainituista periaatteista halutaan poiketa, poikkeuksesta on ilmoitettava Traficomille ja kuvattava Palvelukuvauksella etukäteen hyväksyntää varten.

Henkilötietojen saataville asettaminen tai muu siirto EU/ETA-alueen ulkopuolelle ns. kolmansiin maihin edellyttää erityistä harkintaa ja tietosuoja-asetuksen mukaisen siirtooperusteen selvittämistä riippumatta siitä, siirretäänkö tietoja henkilötietojen käsitelijän roolissa toimivalle alihankkijalle vai toiselle rekisterinpitäjälle. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta siirtää Traficomien sille luovuttamia henkilötietoja EU/ETA-alueen ulkopuolelle ilman Traficomien kirjallista, joko yleistä tai erityistä ennakkollista hyväksyntää.

3.6 Tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen

Palveluntuottajan on ilmoitettava luovutettuihin tietoihin kohdistuneesta mahdollisesta tai tapahtuneesta henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta tai luovutettuja tietoja koskevasta tietosuojalainsäädännön, tietoluvan ehtojen tai tämän ohjeistuksen vastaisesta käsittelystä Traficomille välittömästi, kun se on saanut tiedon loukkauksesta tai sen mahdollisuudesta.

Palveluntuottajan on annettava Traficomille viipymättä kirjallinen kuvaus loukkauksesta tai häiriötilanteesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä. Kuvauksen tulee sisältää tiedot rekisteröityjen ja tietojen ryhmistä ja arvioiduista määristä, joihin loukkaus vaikuttaa.

Palveluntuottajan on käytössään olevin keinoin ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin edellä mainitun tilanteen torjumiseksi ja/tai korjaamiseksi ja tilanteen aiheuttamien haittojen ja vahinkojen minimoimiseksi.

4 Tietojen luovuttaminen liikenneasioiden rekisteristä

4.1 Tietojen luovutusperuste

Liikennepalvelulain 228 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa liikenneasioiden rekisteristä tietoja liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin seuraavasti:

- 1) liikennepalveluiden tarjoamiseen ja kehittämiseen;
- 2) mielipide- ja markkinatutkimukseen, suoramarkkinointiin sekä muuhun osoite- ja tietopalveluun;
- 3) asiakasrekisterin yhteystietojen ja liikennevälineen tietojen päivittämiseen;
- 4) muihin vastaaviin rekisterinpitäjän hyväksymiin tarkoituksiin.

Liikennepalvelulain asettamien edellytyksien lisäksi Traficom arvioi tietosuojasääntelyn ja julkisuuslain nojalla, voiko tietojen luovuttamisen epäillä loukkaavan henkilön yksityisyyden suojaa tai hänen etujaan tai oikeuksiaan tai valtion turvallisuutta.

Ennen tietojen luovuttamista Traficom arvioi, onko tietojen käyttötarkoitus sellainen, joka saattaisi vaarantaa kansalaisten luottamusta liikenneasioiden rekisteriä kohtaan.

Kaikkien luovutettavien tietojen tulee olla tarpeellisia ilmoitettuun käyttötarkoitukseen.

Traficom ei luovuta arkaluonteisia (ts. erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia) henkilötietoja, julkisuuslain perusteella salassa pidettäviä tai muuten salassa pidettäviä tietoja eikä sellaisia tietoja, joiden luovuttaminen on lain nojalla kielletty. Traficom ei luovuta tietoja myöskään silloin kun sillä on perusteltu syy epäillä tietojen luovuttamisen vaarantavan liikenneasioiden rekisteriin rekisteröityjen henkilöiden yksityisyyden suojaa, heidän etujaan tai oikeuksiaan taikka valtion turvallisuutta.

4.2 Tietojen luovuttamisen edellytysten arviointi

Traficom voi arvioida yrityksen soveltuvuutta palveluntuottajaksi mm. seuraavien kriteerien perusteella:

- Yrityksen on oltava luotettava, eikä sen luottotiedoissa saa olla maksuhäiriöitä.

- Yrityksellä tulee olla riittävä asiantuntemus sekä teknologiset ja muut relevantit valmiudet kehittää palveluitaan, hoitaa toimintaa tehokkaasti sekä varmistaa tietoturvan ja tietosuojan korkea taso ja yksityisyyssintressien kattava huomiointi.
- Yrityksen on kyettävä ennen palvelun tuottamisen aloittamista täyttämään tiedonluovutusta koskevan tietoluvan edellytyksenä noudatettavat, Traficomien osoittamat muut vaatimukset, joita sisältyy soveltuvan tietoluvan yleisten ehtojen lisäksi mm. näihin ohjeisiin sekä tietolupahakemukseen kuuluvan palvelukuvauksen tietoturva- ja tietosuojaliitteeseen.

5 Tietopalvelun toteuttaminen

5.1 Palvelun tuottamisessa huomioitavaa

Liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen tietojen käyttäminen Palveluja tuotettaessa ja/tai tuote- ja palvelukehittämisessä ei saa olla hyvän tavan vastaista, eikä siihen saa liittyä sopimatonta muuta palvelua tai tuotetta.

Palvelusta saatavia tietoja ei saa käyttää lainvastaisesti tai sellaiseen käyttötarkoitukseen, jolla vaarannettaisiin henkilöiden yksityisyydensuojaa.

Liikenneasioiden rekisterin tietoihin perustuvien Palveluiden toteutuksessa on huolehdittava Tietojen oikeellisuudesta ja virheettömyydestä.

Liikenneasioiden rekisteristä luovutetuista tiedoista ei saa muodostaa suoraan asiakasrekisteriä, vaan asiakkuussuhteen tulee perustua liikenteeseen liittyvään palveluun, jossa Tietopalvelua hyödynnetään.

5.2 Palvelukuvaus

Liikenneasioiden rekisteristä luovutettuihin Tietoihin perustuvan Palvelun toteuttaminen edellyttää Traficomissa hyväksytyä Palvelukuvausta sekä Traficomien tietolupapäätöstä tietojen luovuttamisesta Palveluntuottajalle. Palvelua varten luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on tietolupapäätöksellä luovutettu.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että tuotettava Palvelu on hyväksytyyn Palvelukuvauksen mukainen. Mahdolliset Palveluun tehtävät muutokset on päivitettävä Palvelukuvaukseen, ja ne on hyväksyttävä Traficomissa ennen muutosten käyttöönottoa.

5.3 Tietojen edelleen luovutus Palvelusta

Tietojen luovuttaminen edelleen Palvelusta edellyttää Traficomien siihen myöntämää lupaa.

Palveluntuottaja saa luovuttaa liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja ainoastaan Palveluntuottajan Palvelussa. Luovutettavien tietojen mahdollinen siirtäminen Palveluntuottajan Palvelusta edelleen on toteutettava Palvelukuvauksen mukaisesti. Palveluntuottajan on osaltaan varmistettava, ettei Palvelun Asiakas luovuta Tietoja eteenpäin kolmannelle taholle.

Palveluntuottajan pitää kertoa Asiakkaille Palvelun käyttötarkoitukset, ja että Palvelun käyttäminen muihin käyttötarkoituksiin ei ole sallittua.

Palveluntuottaja saa esittää Palvelussa liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja ainoastaan Palvelukuvauksen sisältämässä laajuudessa. Tietoja ei saa luovuttaa, käyttää tai julkaista muussa tarkoituksessa tai laajuudessa.

Varmistuaan luovutettujen tietojen lainmukaisesta käytöstä Palveluntuottajan on huolehdittava, että liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen tietojen käsittelyssä noudatetaan Tietoluvan ehtoja myös silloin kun Tietoja luovutetaan Asiakasorganisaatioille.

Palveluntuottajalla tulee olla kontrolli luovutettavien Tietojen käsittelyyn ja kaikkiin Palvelun Asiakkaisiin koko palveluketjun läpi. Palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että luovutetut tiedot säilytetään, suojataan ja poistetaan asianmukaisesti tietosuojasetuksen, tietosuojalain, liikennepalvelulain ja muiden tietosuojaa turvaavien säännösten edellyttämällä tavalla.

5.4 Tietoliikenneyhteydet ja välityspalvelu

Tietojen toimittaminen liikenneasioiden rekisteristä Palveluntuottajan käyttöön edellyttää, että Palveluntuottaja tekee välityspalvelusopimuksen Traficomin osoittaman välityspalveluntarjoajan kanssa.

Palveluntuottaja vastaa itse välityspalvelusta ja tietoliikenneyhteyksistään sekä kaikista niistä aiheutuvista kustannuksista. Traficomin rajapintapalvelu voi olla tilapäisesti pois käytöstä päivityksen, laitteiston huollon tai asennuksen tai muun välttämättömän syyn vuoksi. Traficom pyrkii ilmoittamaan käyttökatkoksista Palveluntuottajalle niin aikaisin kuin se kyseessä olevassa tilanteessa on mahdollista.

5.5 Tietojen tallennus

Liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja saa tallentaa ainoastaan Palvelukuvauksessa hyväksytyllä tavalla. Henkilötietoja ja liikennevälineen tunnistetietoja saa tallentaa tai säilyttää Palveluntuottajan palvelimella vain sen aikaa kuin se on teknisesti välttämätöntä hyväksytyyn käyttötarkoitukseen ja toiminnan toteuttamiseksi. Palveluntuottajan on huolehdittava, että tiedot poistetaan viimeistään hyväksytyyn tallennusajan päätyttyä.

5.6 Tietolähdemerkinnät

Palveluntuottajan tulee varmistua, ettei liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja yhdistetä väärin muista tietolähteistä saatuihin tietoihin.

Liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja hyödyntävästä Palvelusta on käytävä ilmi, että Palvelun tietolähteenä on käytetty Liikenne- ja viestintävirasto Traficomia ja liikenneasioiden rekisteriä.

Mikäli informaatio on verkkosivuilla, sen tulee sisältää myös toimivat linkit sellaisille Traficomin verkkosivuille, jotka sisältävät lisätiedot tiedonluovutuskielloista ja joiden kautta tai ohjeistamalla tavalla rekisteröidyt voivat tarkistaa ja laittaa voimaan tiedonluovutuskieltoja.

Silloin, kun palvelun lähteenä on käytetty useita eri rekistereitä, asiayhteydestä on tarpeellisin merkinnöin ilmentävä selkeästi, mitkä tiedot on saatu Traficomien liikenneasioiden rekisteristä.

5.7 Käyttäjätunnukset ja lokimerkinnot

Palveluntuottajan on huolehdittava, että kaikista Tietojen käsittelystä jää merkintä Palveluntuottajan lokirekisteriin ja että liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja Tietoja käsittelevät on jälkikäteen tunnistettavissa. Lokitietoja tulee säilyttää vähintään 24 kuukautta. Traficom edellyttää, että lokirekisteriin tallennetaan aikaleima, hakutekijä ja hakijan yksilöivä tunnus.

Palveluntuottajan on luovutettava lokitiedot Traficomille tämän pyynnöstä.

5.8 Valvonta

Varmistaakseen tietojen luovuttamisen edellytysten täyttymisen jatkumisen Palveluntuottajan tulee oma-aloitteisesti ja järjestelmällisesti valvoa, että sille luovutettuja Tietoja käsitellään Tietoluvan, Traficomin antaman ohjeistuksen ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti.

5.8.1 Omavalvonta

Palveluntuottajan on toteutettava Palveluun kohdistuvaa oma-aloitteista valvontaa. Valvonnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota käsiteltävien Tietojen asianmukaiseen käyttöön, Tietojen tarpeellisuuteen sekä käyttöoikeuksien oikeellisuuteen ja ajantasaisuuteen.

Palveluntuottajan on laadittava omavalvonnastaan vuotuinen suunnitelma. Suunnitelma tulee toimittaa Traficomille pyydettyä. Suunnitelmassa tulee huomioida jatkuva tietosuoja- ja tietoturvakäytäntöjen sekä niiden toteutumisen varmistaminen ja vahvistaminen.

Palveluntuottajan on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin väärinkäytösten, laiminlyöntien ja muiden toiminnan puutteiden ehkäisemiseksi, estämiseksi, torjumiseksi ja niihin varautumiseksi. Mikäli Palveluntuottaja havaitsee Tietojen käsittelyssä väärinkäytöksiä, laiminlyönnejä tai muita puutteita, Palveluntuottajan tulee informoida Traficomia asiasta viipymättä. Lisäksi Palveluntuottajan on käytössään olevin keinoin pyrittävä keskeyttämään tällaiset väärinkäytökset sekä minimoimaan niistä aiheutuvat haitat ja vahingot.

5.8.2 Reklamaatiot

Palveluntuottaja on velvollinen toimittamaan Traficomille viipymättä sen sisäisten käyttäjien tai Asiakasorganisaatioiden reklamaatiot tai huomautukset, jotka koskevat Tiedoissa olevia mahdollisia puutteita tai virheitä.

Palveluntuottaja vastaa itsenäisesti omaan Tietopalveluunsa liittyvistä mahdollisista reklamaatioista tai huomautuksista. Traficom välittää sille saapuneet mahdolliset Tietopalvelua koskevat reklamaatiot ja huomautukset Palveluntuottajalle.

5.8.3 Auditointi

Traficom voi tarvittaessa nimittää riippumattoman tarkastajan toteamaan, että Palveluntuottaja on täyttänyt sille Tietoluvassa asetetut velvollisuudet ja vastuut sekä noudattanut Traficomin antamia ohjeita ja määräyksiä. Tarkastus suoritetaan siten, ettei se aiheuta kohtuutonta häiriötä Palveluntuottajan normaaliin liiketoimintaan.

5.9 Palvelun markkinointi ja esittely

Palveluntuottajalla on oikeus markkinoida Tietopalvelua omalla nimellään ja tavaramkillaan huomioiden kuitenkin mitä tietolähdemerkinnöistä on erikseen ohjeistettu. Palveluntuottajan on kuitenkin poistettava tai muutettava markkinointimateriaalinsa, mikäli Traficom perustellusti katsoo sen olevan hyvän tavan tai Tietoluvan vastaista tai sisältävän virheellistä tai harhaanjohtavaa tietoa luovutettaviin Tietoihin tai Tietopalveluun liittyen. Markkinointimateriaali ei saa sisältää Palveluntuottajalle luovutettuja Tietoja.

Traficomien verkkosivuilla on linkit kunkin Palveluntuottajan verkkosivuille. Palveluntuottaja vastaa itse ajantasaisen verkkosivuston linkin ilmoittamisesta Traficomille.

Kun Palvelua käytetään esittelytarkoituksessa, tietohakuja ei saa kohdistaa Traficomien tuotantokantaan eikä testikantaan, vaan tietopohjana on oltava muu tähän tarkoitukseen soveltuva anonymisoitu Palveluntuottajan tietokanta.

5.10 Muutokset Palveluntuottajan organisaatiossa

Traficomien velvollisuuksiin rekisterinpitäjänä kuuluu tietojen luovutuksen lainmukaisuuden arviointi, minkä vuoksi sillä on myös oltava ajantasaiset tiedot Palveluntuottajasta. Jos Traficomissa hyväksytty palvelu on vaihtamassa omistajaa, palveluntuottajan on oltava Traficomiin yhteydessä hyvissä ajoin ennen palvelun siirtymistä toiselle palveluntuottajalle. Uusi omistaja ei voi ottaa palvelua käyttöön ennen kuin Traficom on arvioinut tietojen luovutuksen lainmukaisuuden ja palvelua koskeva tietolupa on myönnetty uudelle omistajalle Traficomien päätöksellä.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että Palveluntuottajan henkilöstö ja Palveluntuottajan lukuun toimivat henkilöt ovat tietoisia luovutettujen tietojen käsittelyn ehdoista, ja että Palveluntuottajalle myönnetyn Tietoluvan ehtoja noudatetaan.

Palveluntuottaja voi käyttää tietojen teknisessä käsittelyssä alihankkijaa, joka käsittelee tietoja Palveluntuottajan lukuun. Palveluntuottajan on kuitenkin hyväksyttävä alihankkija Traficomissa ennen tietojen luovuttamista. Palveluntuottajan on varmistettava, että alihankkijat ovat tietoisia tietoluvan ehdoista samassa laajuudessa ja saman sisältöisenä kuin Palveluntuottaja. Alihankkijan on hävitettävä luovutetut tiedot luotettavalla ja turvallisella tavalla tietojen käytyä tarpeettomiksi teknistä käsittelyä varten.

6 Ohjeita kyselypalveluiden tuottamiseen

Huom. tämän luvun ohjeet eivät koske Aineistopalvelujen tuottamista.

Sovellus-sovellus-rajapintaa hyödyntäen Palveluntuottaja voi toteuttaa joko julkisten tietojen yksittäisluovutuspalvelun tai yrityksille tuotettavan palvelun. Liikennepalvelulaki rajoittaa tietojenluovutuksen vain tiettyihin käyttötarkoituksiin.

6.1 Yksittäiskyselypalvelut

Julkisilla yksittäiskyselypalveluilla tarkoitetaan palveluja, joissa kuka tahansa voi yksittäisessä tietotarpeessa saada rajatut liikennepalvelulain 227 §:ssä eritellyt ja Traficomien hyväksymät tiedot yrityksen kuvaaman ja Traficomien hyväksymän

Palvelukuvauksen mukaisesti yksittäisluovutuksena. Tietojen luovuttamista voi rajoittaa henkilön voimassa oleva tiedonluovutuskielto.

Julkinen yksittäiskyselypalvelu on tarkoitettu yksittäisiin tilanteisiin. Palvelun tietoja on tarkoitus hyödyntää esimerkiksi kuluttajien liikennevälineitä koskevan kaupan yhteydessä varmistamaan kaupan luotettavuutta liikennevälineen tietojen tai omistajan osalta esimerkiksi selvittämällä, että myyjä omistaa liikennevälineen.

Yksittäiskyselypalveluiden toteutustapoja voivat olla selainpalvelut sekä tekstiviesti- ja puhelinpalvelut. Yksittäisluovutuksilla tarkoitetaan nimensä mukaisesti yksittäisiä, lukumäärältään vähäisiä kyselyjä. Näin ollen yksittäisluovutuksena ei voitaisi esimerkiksi pitää ajoneuvoliikkeiden jatkuvaa tarvetta selvittää ajoneuvon tietoja ajoneuvo-kauppaa varten tai ajoneuvohuoltoja tarjoavan yrityksen vastaavaa tarvetta.

Julkinen yksittäiskyselypalvelu ei saa mahdollistaa tietojen massaluovutusta. Palvelun käytön tulee rajoittua aitoihin yksittäiskyselytilanteisiin. Palveluntuottajan on rajoitettava tietojen luovuttamista yhdelle käyttäjälle teknisesti. Palveluntuottajan on seurattava, valvottava ja rajoitettava Palveluun tehtävien kyselyjen hakumääriä yksittäisluovutuksen luonteen varmistamiseksi ja massahakujen estämiseksi. Lisäksi Palveluntuottajan on julkisissa yksittäisluovutuspalveluissa estettävä Palvelun ohjelmallinen ja koneellinen käyttö yksittäisluovutuksen luonteen ja palvelun tarkoituksen varmistamiseksi.

Koska yksittäiskyselypalvelu on toteutettava siten, että sen kautta tapahtuvat luovutukset vastaavat lain tarkoittamalla tavalla yksittäisiä luovutuksia, yksittäiskyselypalveluissa ei ole mahdollista toteuttaa esimerkiksi hinnoittelupaketteja, joissa myydään etukäteen tietty määrä kyselyjä.

6.2 Liikenteeseen liittyvät palvelut

Liikenteeseen liittyvillä palveluilla tarkoitetaan yrityksille tuotettavia Tietopalveluja, joiden kautta yritykset saavat liikenneasioiden rekisterin tietoja hyödynnettäväksi omassa liiketoiminnassaan ja tietotarve on säännöllinen ja/tai jatkuva.

Tiedot voidaan luovuttaa liikennepalvelulain 228 §:n mukaisesti silloin, kun tietojen käyttötarkoitus liittyy liikenteeseen ja yrityksen henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste on yhteensopiva tämän käyttötarkoituksen kanssa. Yrityksille tarkoitettu tietopalvelu voi olla joko Palveluntuottajan omaan tai Palveluntuottajan Asiakasorganisaatioiden käyttöön. Tietojen luovuttaminen edellyttää Traficomien arviointia mm. tietojen käyttötarkoituksesta ja tietojen suojauksesta sekä Tietolupaa, jossa on ehdot tietojen käyttöä, suojausta ja poistamista koskien. Tietojen käyttöön liittyy rajoituksia ja niitä saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon on annettu lupa. Tietojen luovuttamista voi rajoittaa henkilön voimassa oleva tiedonluovutuskielto.

Tiedot luovutetaan mm. liikennepalveluiden tarjoamista ja kehittämistä varten liikenteen palveluiden digitalisoimiseksi ja tiedon hyödyntämiseksi. Tyypillisiä liikenteeseen liittyviä yritysten tietopalveluja ovat esimerkiksi ajoneuvojen myyntiliikkeiden, huolto- ja korjaustoiminnan, rahoittamisen, hinauksen, vuokrauksen ja varaosakaupan palvelut. Tyypillisiä Palvelujen käyttäjiä voivat siten olla esimerkiksi ajoneuvoliikkeet, ajoneuvokorjaamot ja hinaustoiminta.

6.2.1 API-toteutukseen perustuvat Palvelut

API-palvelulla tarkoitetaan Palvelua, jossa Palveluntuottaja toteuttaa rajapinnan oman Asiakasorganisaationsa sovellukseen tai järjestelmään Tietojen luovuttamiseksi.

Palveluntuottajan tulee toteuttaa logiikka, joka palauttaa oikeat ja Palvelukuvauksella kuvatut Tiedot Asiakkaan järjestelmään. Rajapinnassa ei saa välittää muita liikenneasioiden rekisterin tietoja Asiakkaalle. Palveluntuottaja ei saa välittää sovellus-sovellus-rajapinnan vastaussanomaa sellaisenaan Asiakkaalle.

Jos rajapinnassa välitetään liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen tietojen lisäksi muista tietolähteistä saatuja tietoja, Palveluntuottajan tulee varmistua, että Asiakasorganisaatio erittelee eri tietolähteistä saadut tiedot omassa sovelluksessaan tai järjestelmässään.

Palveluntuottaja ei saa antaa Traficomin myöntämiä tietojärjestelmätunnuksia Asiakkaalle.

Palveluntuottajan sekä Asiakkaan on huolehdittava siitä, että Tieto pysyy EU-ETA-alueella myös Asiakkaan järjestelmien osalta.

Palveluntuottajan tulee tunnistaa rajapintaa käyttävä Asiakasorganisaatio ja toimittaa sille organisaatiokohtainen API-avain.

Asiakkaan tulee vahvistaa Palveluntuottajalle liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen tietojen tuhoaminen sekä tuhoamisen ajankohta. Palveluntuottajan tulee seurata ja analysoida tuhoamisia ja puuttua siihen tarvittaessa.

Palveluntuottajan tulee varmistaa, että Asiakkaan järjestelmässä pääsy Tietoon rajoitetaan käyttöoikeuksin vain sellaisille henkilöille, jotka tarvitsevat Tietoa. Palveluntuottaja vastaa Asiakkaan järjestelmän Tietoihin liittyvästä käyttöoikeushallinnasta.

6.3 Kyselypalvelun tuottaminen

6.3.1 Palvelussa käytettävät hakukriteerit

Palvelussa voi käyttää hakukriteerinä liikennevälineen rekisteritunnusta tai valmistenumeroa ja ajo-oikeuden haltijan henkilötunnusta. Rekisteritunnuksen tai valmistenumeron perusteella sovellus-sovellus -rajapinnasta voi saada liikennevälineen omistaja-/haltijatietoja sekä teknisiä tietoja. Henkilötunnuksen perusteella rajapinnasta voi saada voimassa olevia ajo-oikeus- ja ammattipätevyystietoja.

6.3.2 Palvelutunnus

Kun Traficom on hyväksynyt palvelun, Traficom ilmoittaa Palveluntuottajalle palvelutunnuksen, jonka pitää sisältyä kaikkiin kyseistä Palvelua varten tehtäviin kyselysanomiin täsmälleen ilmoitetussa muodossa.

6.3.3 Tietojen esittäminen palvelussa

Sovellus-sovellus -rajapinnan palauttamaa tietosisältöä ei saa näyttää sellaisenaan palvelun Asiakkaalle.

Mikäli Palvelussa esitetään liikennevälineen omistajan/haltijan tietoja, on seuraavat asiat huomioitava:

- Palvelussa on näytettävä kaikki liikennevälineen rekisteriin merkityt nykyiset omistajat ja haltijat.
- Jos liikennevälineelle on rekisteriin merkitty luovutusilmoitus (eli rekisteriin merkitty omistaja on ilmoittanut myyneensä liikennevälineen), tämä pitää ilmoittaa omistajatietoja haettaessa.

- Jos liikennevälineen rekisteriin merkitty omistaja tai haltija on kuollut, Palvelussa on ilmoitettava liikennevälineen omistajaksi tai haltijaksi kyseisen henkilön kuolinpesä. Palveluntuottaja päättää tiedon vastaussanomassa palautuvan kuolinpäivätiedon perusteella. Kuolinpäivätietoa ei saa ilmoittaa palvelussa.
- Jos liikennevälineen omistaja on tuntematon henkilö tai tuntematon yritys, vastaussanoma ei palauta yksilöiviä henkilötietoja eikä tietoa siitä, onko kyseessä yritys vai henkilö.
- Vesikulkuneuvojen omistajuuden alkamispäivämäärä tai loppumispäivämäärä ei välttämättä palaudu vastaussanomassa, jos se on epäselvä tai se ei ole tiedossa.

Liikennepalvelulain mukaan tietopalveluissa voidaan ilmoittaa rajoitetusti tieto liikennevälineen entisestä omistajasta.

- Palvelussa saa näyttää nykyisen ja yhden edellisen luonnollisen henkilön omistaja-/haltijatiedon. Tiedot saa kuitenkin näyttää useammasta henkilöstä, jos omistajuudet/haltijuudet liittyvät kaikki samaan tapahtumaan.
- Jos luonnollisen henkilön edellinen omistajuus/haltijuus on päättynyt yli viisi vuotta sitten, tietoa omistajasta/haltijasta ei saa näyttää palvelussa.
- Kaikki liikennevälineen nykyiset ja entiset yritysomistajat saa näyttää palvelussa rajoituksetta.
- Palvelussa ei saa näyttää mitään tietoja liikennevälineestä, joka on ollut poistettu rekisteristä yli 10 vuotta.

Tietopalvelussa ei saa näyttää tai ilmoittaa tietoja, jotka voivat viitata liikennevälineen omistajan/haltijan taloudelliseen tai terveydelliseen tilaan. Esimerkiksi rajoitustiedoista ilmenevä tieto ulosotosta/takavarikosta liittyy omistajan/haltijan taloudelliseen tilaan.

Tietopalvelussa saa näyttää ainoastaan liikenteestä poisto -rajoituksen nimi ja alalajin/syyn. Muista rajoituksista saa näyttää vain rajoituksen nimi -tiedon, rajoitusten alalajia/syytä ei saa näyttää palvelussa.

6.3.4 Tietojen tallentaminen yksittäiskyselypalveluissa

Palvelun tuottamista varten liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja saa tallentaa julkisessa yksittäiskyselypalvelussa lähtökohtaisesti enintään 24 tunnin ajan, jotta voidaan varmistaa tietojen oikeellisuus ja ajantasaisuus. Traficom voi harkintansa mukaisesti päättää tallennusajasta tarkemmin ja tarvittaessa asettaa tallennusajan pidentämiseksi lisäedellytyksiä, kuten esimerkiksi tietojen tulostusajankohdan merkitsemisen käyttäjälle annettavan tiedon yhteyteen.

6.3.5 Rajapintojen suojaaminen ja käytön rajoittaminen

Palveluntuottajan tulee estää Traficomien luovuttaman tiedon luvaton käyttö. Palveluntuottajan tulee seurata Traficomien luovuttamaa tietoa sisältävän kohteen käytön määrää. Väärinkäytösten estämiseksi tulee kyselyiden määrää tarvittaessa rajoittaa tai estää kokonaan.

- Sovellus-sovellus -rajapinnat tulee suojata autentikoinnilla ja pääsyoikeuksien on oltava rajoitettu Palvelun käyttäjän tehtävänkuvan mukaisesti.
 - Rajapintojen käyttöoikeuksien ja tunnuksien on oltava henkilökohtaisia.
 - Rajapinnan käyttöehdot tulee olla sidottu käyttäjätunnukseen.

- Sovellus-sovellus -rajapintoja hyödyntäviin Palveluihin on luotava rajoitukset kyselymäärille. Rajapintojen käyttöä on valvottava ja tapahtumat tulee lokittaa.
 - Rajapintoja hyödyntävissä Palveluissa tulee olla automaattinen rajoitusmekanismi mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi.
 - Palveluntuottajan tulee määritellä rajoitukset asiakaskohtaisesti. Palveluntuottajan on pyydettäessä toimitettava asiakaskohtaiset rajoitukset Traficomille.
 - Palveluntuottajan on määritettävä, montako kyselyä on mahdollista tehdä tietyssä aikaikkunassa. Rajoitteet rajapintoihin kohdistuville kyselyille tulee asettaa esimerkiksi minuuttiperusteisesti.
 - Rajapinnan käyttöä tulee monitoroida ja valvoa mahdollisten poikkeamien ja väärinkäytösten havaitsemiseksi. Väärinkäytöstapauksissa tulee käyttäjäkohtaisen rajoituksen aktivoitua automaattisesti ja pääsy rajapintaan estää tietojenluovuttamisen keskeyttämiseksi.

6.3.6 Tietojen yhdistäminen puhelinnumerotietoihin yksittäiskyselypalveluissa

Liikenneasioiden rekisteristä ei luovuteta puhelinnumerotietoja Palvelujen tuottamista varten.

Jos Palvelussa tarjotaan muista tietolähteistä saatu puhelinnumerotieto liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen omistaja-/haltijatietojen perusteella, Palveluntuottaja vastaa puhelinnumerotiedon oikeellisuudesta. Mikäli liikenneasioiden rekisteristä haettu nimi- ja osoitetieto ei vastaa puhelinnumerotiedon nimi- ja osoitetietoa, puhelinnumeroa ei saa luovuttaa Palvelussa liitettynä omistajan/haltijan tietoihin. Palveluntuottaja tulee varmistua, ettei liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja yhdistetä väärin muista tietolähteistä saatuihin tietoihin.

Palvelussa on ilmoitettava selkeästi, mitkä tiedot ovat saatu liikenneasioiden rekisteristä ja mitkä tiedot muista tietolähteistä.

6.3.7 Palvelun testaus ja validointi

Ennen Palvelun käyttöönottoa Palveluntuottaja testaa palvelun Traficomin ohjeistuksen mukaisesti, minkä jälkeen Palvelu validoidaan Traficomissa. Palveluntuottaja suorittaa uuden Palvelun tai jo olemassa olevan Palvelun muutosten testauksen testausympäristössä. Testausta ei saa suorittaa tuotantoympäristössä. Testauksesta on sovittava erikseen Traficomin yhteyshenkilöiden kanssa. Kunkin Palvelun tai palvelumuutoksen testaamista varten Traficom laatii testaus suunnitelman yhdessä Palveluntuottajan kanssa. Palveluntuottaja ilmoittaa testaus suunnitelmaan oman aikatauluarvionsa ja testauksen yhteyshenkilön.

Palveluntuottaja vastaa omasta järjestelmätestauksestaan. Testaus päätetään, kun Palveluntuottaja ilmoittaa suorittaneensa kaikki testitapaukset onnistuneesti. Traficom tarkastaa kaikkien tuotantoon otettavien uusien palveluiden ja palvelumuutosten tietosisällön ja validoi palvelut testausympäristössä. Kun palvelu on validoitu ja hyväksytty tuotantoon siirrettäväksi, tuotantoyhteydet voidaan avata. Ennen palvelun varsinaista tuotantokäyttöä palvelun tuotantoympäristöstä palautuvat tiedot tarkastetaan käyttöönottotestauksessa.

6.4 Kyselypalvelun käyttäminen

6.4.1 Tietojen edelleen luovutus

Ennen kuin Palveluntuottaja saa antaa yrityksille tuotettavan Palvelun Asiakasorganisaation käyttöön, sen on haettava Traficomilta lupaa liikenneasioiden rekisteristä luovutettujen tietojen edelleen luovutukseen. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta antaa Asiakasorganisaatiolle pääsyä Tietopalveluun ennen Traficomin myöntämää lupaa. Palveluntuottajan on tehtävä lupahakemus tietojen edelleen luovutusta varten Traficomin sähköistä lomaketta käyttäen.

Edelleen luovutusta koskevat luvat ovat organisaatiokohtaisia y-tunnuksen perusteella, eli jokaista Palvelua käyttävää yritystä varten on haettava oma lupa. Asiakasorganisaation jokaista toimipaikkaa varten ei tarvitse hakea erikseen lupaa. Palveluntuottajan on kuitenkin huolehdittava siitä, että kaikilla Palvelua käyttävillä Asiakasorganisaation toimipaikoilla on tieto luvan ehdoista edellä mainitusti.

Palveluntuottajan tulee viipymättä ilmoittaa Traficomille, jos Asiakasorganisaatio, jolle tapahtuvaan Tietojen edelleen luovutukseen Traficom on antanut luvan, päättää Palvelun käytön kesken tietojen edelleen luovutusta koskevan luvan voimassaolon.

6.4.2 Asiakastunnus

Palveluntuottajan on luotava jokaiselle Asiakasorganisaatiolle oma asiakastunnus ja ilmoitettava tunnus tietojen edelleen luovutusta koskevassa lupahakemuksessa. Asiakastunnuksen tulee sisältää vähintään kahdeksan merkkiä, joista kolmen ensimmäisen tulee olla samoja kuin Palvelutunnuksessa. Palvelua varten tehtävien kyselysanojen tulee aina sisältää kyselyn tehneen Asiakasorganisaation asiakastunnus täsmälleen samassa muodossa kuin se on ilmoitettu lupahakemuksella.

6.4.3 Käyttäjätunnukset Palveluun

Yrityksille tuotettavissa palveluissa on jälkikäteen pystyttävä todentamaan, kuka on tehnyt tietohaun liikenneasioiden rekisteristä, joten palvelun käyttämisen on edellytettävä rekisteröitymistä. Traficom lähtökohtaisesti edellyttää yrityksille tuotettaviin palveluihin henkilökohtaisia käyttäjätunnuksia. Palveluntuottaja vastaa käyttöoikeushallinnasta ja käyttöoikeuksien ajantasaisuudesta.

Julkiset yksittäisluovutuspalvelut (esim. puhelin-, tekstiviesti-, internet- ja mobiilipalvelut) voivat toimia ilman henkilön tunnistautumista.

6.4.4 Palvelun esittely

Kun Palvelua käytetään esittelytarkoituksessa, tietohakuja ei saa kohdistaa Traficomin sovellus-sovellus -rajapinnan tuotantokantaan vaan tietopohjana on oltava testiympäristö tai muu tähän tarkoitukseen soveltuva anonymisoitu tai pseudonymisoitu tietokanta.

7 Ohjeita aineistopoihintaan perustuvien palveluiden tuottamiseen

Huom. tämän luvun ohjeet eivät koske Kyselypalvelujen tuottamista.

Aineistoja hyödyntäen Palveluntuottaja voi toteuttaa liikenteeseen liittyviin käyttötarkoituksiin erilaisia tietopalveluja. Liikennepalvelulaki rajoittaa tietojen luovutusta vain tiettyihin käyttötarkoituksiin.

Traficom myöntää Palveluntuottajalle Tietoluvan, jonka ehtojen mukaisesti Palveluntuottajalle luovutetaan liikenneasioiden rekisterin tiedoista muodostettu aineisto. Palveluntuottaja voi hyödyntää aineistoa Palvelukuvauksessa kuvatun Palvelun

toteuttamisessa. Tietojen luovuttamista voi rajoittaa henkilön voimassa oleva tiedonluovutuskielto.

Tekniset tiedot -aineiston pohjalta voidaan toteuttaa palveluja kuluttajien tai yritysten käyttöön. Aineistoa käytetään esimerkiksi varaosakaupan palveluiden tuottamiseen.

Sijaintitiedot -aineistoa hyödynnetään esimerkiksi liikennevirtojen suunnittelussa ja liikenneanalyysien tekemisessä. Aineistoa voi hyödyntää palveluissa, joissa tarvitaan ajoneuvon omistajan tai haltijan postinumerotietoa.

Ajoneuvo- ja henkilötietojen poiminta rekisteritunnuksilla liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin -aineistoa voidaan hyödyntää esimerkiksi liikenteeseen liittyvien maksujen laskutustehtävissä.

7.1 Aineistopalvelun tuottaminen

7.1.1 Palvelussa käytettävät hakukriteerit

Tekniset tiedot -aineistoa hyödyntävässä palvelussa voi käyttää hakukriteerinä liikennevälineen rekisteritunnusta tai valmistenumeroa. Sijaintitiedot- ja Ajoneuvo- ja henkilötietojen poiminta rekisteritunnuksilla liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin -aineistoa hyödyntävässä palveluissa hakukriteerinä käytetään rekisteritunnusta sekä päivämäärää.

7.1.2 Tietojen esittäminen palvelussa

Aineistopoiminnan palauttamaa tietosisältöä ei saa näyttää sellaisenaan Palvelun käyttäjälle. Palveluntuottaja saa luovuttaa Palvelusta Asiakkailleen tietoja ainoastaan Palvelukuvauksen mukaisessa laajuudessa.

7.1.3 Tietojen tallentaminen aineistopalveluissa

Liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja saa tallentaa ainoastaan Palvelukuvauksessa hyväksytyllä tavalla.

Liikenneasioiden rekisteristä luovutetut tiedot on hävitettävä, kun ne ovat tulleet tarpeettomiksi käyttötarkoitukseensa. Vanhentuneita tietoja ei saa käyttää palvelun tuottamisessa. Palvelun tuottamisessa on käytettävä Palveluntuottajan saamaa uusinta päivitettyä aineistoa ja aikaisemmin saatu aineisto on hävitettävä.

7.1.4 Palvelun testaus ja validointi

Ennen Palvelun käyttöönottoa Palveluntuottaja testaa Palvelun Traficom ohjeistuksen mukaisesti Traficom toimittamalla testiaineistolla. Testausta ei saa suorittaa tuotantoaineistolla. Testauksesta on sovittava erikseen Traficomin yhteyshenkilöiden kanssa. Palveluntuottaja vastaa omasta järjestelmätestauksestaan.

Kuluttajille tuotettavassa Palvelussa (esimerkiksi verkkosivusto, jossa myydään varaosia) Palveluntuottaja testaa Palvelun testiaineistolla Traficom ohjeistuksen mukaisesti, minkä jälkeen Palvelu validoidaan Traficomissa. Kunkin Palvelun tai palvelumuutoksen testaamista varten Traficom laatii testaussuunnitelman yhdessä Palveluntuottajan kanssa. Palveluntuottaja ilmoittaa testaussuunnitelmaan oman aikatauluarvionsa ja testauksen yhteyshenkilön. Testaus päätetään, kun Palveluntuottaja ilmoittaa suorittaneensa kaikki testitapaukset onnistuneesti, ja palvelu siirtyy Traficomille validoitavaksi. Traficom tarkastaa kaikkien tuotantoon otettavien uusien Palveluiden ja palvelumuutosten tietosisällön ja validoi palvelut testausympäristössä. Kun Palvelu on validoitu, hyväksytään Palvelu tuotantokäyttöön.

7.2 Aineistopalvelun käyttäminen

7.2.1 Tietojen edelleen luovutus

Tietojen luovuttaminen Tekniset tiedot -aineistopoiintaan perustuvan Palvelun välityksellä Asiakasorganisaatioille edellyttää Traficomin myöntämää lupaa tietojen edelleen luovutuksesta. Kun Palvelukuvaus on hyväksytty Palveluntuottaja saa Traficomilta Tietoluvan, joka oikeuttaa soveltuvien Asiakasorganisaatioiden liittämisen Palvelun käyttäjäksi.

Ennen kuin Palveluntuottaja saa antaa Palvelun Asiakasorganisaation käyttöön, sen on ilmoitettava Asiakasorganisaatio Traficomille. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta antaa Asiakasorganisaatiolle pääsyä Palveluun ennen ilmoitusta Traficomille. Palveluntuottajan on tehtävä ilmoitus tietojen edelleen luovutusta varten Traficomin sähköistä lomaketta käyttäen. Ilmoitukset on tehtävä niin, että Traficomilla on ajantasainen tieto Asiakasorganisaatioista. Traficomilla on oikeus olla hyväksymättä Palvelun käyttäjäksi ilmoitettua Asiakasorganisaatiota, mikäli se ei täytä Tietoluvan ehtoja.

Ilmoitukset ovat organisaatiokohtaisia y-tunnuksen perusteella, eli jokainen Palvelua käyttävä organisaatio on ilmoitettava Traficomille. Jokaista organisaation toimipaikkaa ei tarvitse ilmoittaa erikseen Traficomille. Palveluntuottajan on kuitenkin huolehdittava siitä, että kaikilla Palvelua käyttävillä yrityksen toimipaikoilla on tieto Tietoluvan ehdoista edellä mainitusti.

7.2.2 Aineiston käytön rajoittaminen

Palveluntuottajalle luovutettu aineisto tulee suojata autentikoinnilla ja käyttöoikeuksien on oltava rajoitettu Tietojen käsittelijän tehtävänkuvan mukaisesti.

Aineiston käyttöoikeuksien ja tunnuksien on oltava henkilökohtaisia ja aineiston käyttöehdot tulee olla sidottu käyttäjätunnukseen.

7.2.3 Käyttäjätunnukset Palveluun

Yrityksille tuotettavissa Palveluissa on jälkikäteen pystyttävä todentamaan, kuka on käsitellyt liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja tietoja, joten Palvelun käyttämisen on edellytettävä rekisteröitymistä. Traficom edellyttää yrityksille tuotettaviin Palveluihin henkilökohtaisia käyttäjätunnuksia. Palveluntuottaja vastaa käyttöoikeushalinnasta ja käyttöoikeuksien ajantasaisuudesta.

Sellaisissa kuluttajille tarkoitetuissa Palveluissa, joissa ei näytetä liikenneasioiden rekisteristä luovutettuja henkilötietoja (esim. ajoneuvon valmistenumero), kuluttajan ei tarvitse rekisteröityä palveluun. Mikäli kuluttajille näytetään henkilötietoja Palvelussa, on kuluttajat oltava jälkikäteen yksilöitävissä.

8 Tietojen luovutuksen keskeyttäminen tai päättäminen

Jos Tietojen käytössä epäillään väärinkäytöksiä tai laiminlyöntejä, tai jos Tietoluvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata annetussa määräajassa, Traficom voi pyytää selvitystä Tietojen käsittelystä ja käytöstä, keskeyttää Tietojen luovutuksen tai ryhtyä muihin asian vaatiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa peruuttaa Tietoluvan.

Traficom voi poikkeuksellisesti keskeyttää Tietojen luovutuksen Palveluntuottajaa kuulematta, mikäli Palveluntuottajan kuuleminen saattaa Traficomin arvion mukaan vaarantaa Tietojen käytölle, luovutukselle, muulle käsittelylle tai suojaukselle laissa

tai Tietoluvassa asetetun rajoituksen, kiellon tai vaatimuksen tarkoituksen toteutumisen. Edellä mainitun kaltaisesta tilanteesta voi olla kyse esimerkiksi silloin, kun Tietoihin liittyvän epäilyn tai havaitun henkilötietojen tietoturvaloukkauksen tai muun Tietojen tietoturvan vaarantavan poikkeaman selvittäminen, torjuminen tai haittojen minimointi ei siedä viivytystä.

Traficom ilmoittaa tietojen luovuttamisen keskeyttämisestä kirjallisesti ja antaa mahdollisesta luvan muuttamisesta, peruuttamisesta tai toiminnan rajoittamisesta erillisen päätöksen. Mikäli Tietojen luovutus on keskeytetty Palveluntuottajaa kuulematta, Traficom pyrkii kuulemaan Palveluntuottajaa ilman aiheetonta viivytystä.

9 Keskeiset säädökset

Keskeisen säädösperustan muodostavat:

- Laki liikenteen palveluista (320/2017)
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679)
- Tietosuojalaki (1050/2018)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- EU:n datanhallinta-asetus (2022/868)